

Déli Hírlap

Újság kiadó és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei

1929 / PÉNTEK / AUGUSZTUS 16

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 185. SZAM

JOGERŐS A SZAKSZERVEZETEK FELOSZLATÁSA. Bukarestből jelentik: A semmitűszék harmadik és negyedik tanácsa tegnap döntött abban a felfolyamodásban, amelyet az egységes szakszervezetek nyújtottak be a törvényszék döntései ellen a szakszervezetek feloszlata tárgyában. A felelőszék azt akarta bizonyítani, hogy az alsófoku bíróságok határozatukat a törvényes formák be nem tartása mellett hozták meg és nem indokolták meg a feloszlata. A semmitűszék egyesített tanácsa a szóbanforgó felelőszék elutasította és ezzel az egységes szakszervezetek feloszlata jogerőre emelkedett.

SZAZÁVAL MENESZTIK A RENDŐRTISZTEKET. Bukarestből jelentik: A hivatalos lap teljes részletességgel közli a rendőrség átszervezéséről szóló törvényt. Ennek egyik érdekes pontja az, amely szerint az ország területén hét kerületi rendőrigazgatóságot állítanak fel. Ilyen kerületi igazgatósági székhely lesz Bukarest, Kisebny, Kolozsvár, Temesvár, Csernovitz, Kraiova és Jasi. Hír szerint a bukaresti központi bizottság a rendőrség átszervezésével kapcsolatban eddig Erdély és a Bánság területén körülbelül háromszázhetven rendőrtiszteket menesztett állásából.

MEGKEZDŐDÖTT AZ OROSZ-KINAI HÁBORÚ. Párisból jelentik: Sanghaiból érkezett távirat szerint az orosz csapatok Szuiszenhó környékén gépfegyverekkel és tábori ágyukkal megindították a tüzelést. Két kínai katonára meghalt, sokan megsebesültek.

MA INDUL A ZEPPELIN VILÁGKÖRÜLI UTJÁRA. Friedrichshafenből jelentik: A Graf Zeppelin léghajót világméretű útja előtt tegnap újabb átvizsgálták. A léghajó ma, esütörtökön hajnalban tervszerűen indul el Friedrichshafenből. Az utirány Svédország lesz és onnan a léghajó északkeleti irányban Ázsiába repül.

NYOLC HALÁLESÉTEK EGY REPÜLŐGÉP LEZUHANÁSÁNÁL. Tokióból jelentik: Egy új bombavető repülőgép, amelyen hat katonaszerelő foglalt helyet, lezuhant. Mind a hat orvos szörnyethalt. Ezen kívül a repülőgép két másik utasa is életét veszítette.

Csalás miatt feljelentettek egy volt temesi liberális szenátort

Temesvár, augusztus 15.

Schlager Mózes és tizenkét társa a világháború befejezése után megvették a Valkány község határában levő kétszáz holdas K e l e t i-féle birtokot. Időközben Románia és Jugoszlávia között határrendezés történt úgy, hogy ezek a földek Romániába kerültek és a hatóságok az agrártörvény értelmében megkezdték azoknak a kisajátítási munkálatait. Schlagerék mindent elkövettek, hogy birtokukat ne sajátítsák ki. A végeredmény az lett, hogy a kisajátítást elkerülték, a birtokból azonban mégis kipotyantak és egész vagyonukat elvesztették. Hogy miként történt ez, azt részletesen elmondja az a feljelentés, amelyet Schlager Mózes és társai a temesvári ügyészségen tettek Diminescu Konstantin volt liberális szenátor ellen és amelyről rövidesen már megemlékezünk. A feljelentés szövege a következő:

1926. március havában Temesvárott jártam és minden lehetőséget kihasználva, hogy a Valkány határában fekvő birtokunkat a kisajátítás alól mentesítsem. Ekkor megismerkedtem Frischmann Ödön, temesvári ügynökkel. Frischmann összehozott kisajátítási ügyem elintézésére Diminescu Konstantin, akkori liberális szenátorral, aki kijelentette,

illetékes helyen eredményesen tud közbenjárni, hogy birtokunkat a kisajátítás alól mentesítsék. Tiszteletdíjjal Diminescu két millió kétszáz ezer leit kötött ki.

Én, aki érdektársaimat is képviseltem, nem rendelkeztam a kért összeggel és ugyanezen Diminescu ajánlatára elmentem a temesvári Kereskedelmi és Gazdasági Bankhoz, amelynek Lázár Liviusz az igazgatója és ez a pénztézet a tulajdonunkat képező birtoktestre három millió lei jelzálogkölcseont folyósított. Ebből a pénzből egy bukaresti bank utján Diminescu Konstantin a közbenjárás fejében egy millió kilencszáz ezer leit vett fel.

Mintán Diminescu felvette az összegét — folytatja a feljelentés — megkaptuk a bukaresti központi agrárta-

nács határozatát, amelyből kiderül, hogy birtokunkat nem is lehetett kisajátítani. Birtokunk, amely Valkány mellett feküdt és tíz kilométernyire van a határtól, nem is volt kisajátítható, mivel

a román és jugoszláv kormányok a területi csere után olyértelmű megállapodást létesítettek, hogy a határtól számított tíz kilométeres zónában kölcsönösen nem eszközölnek kisajátítást.

De a birtokunkat azért sem lehetett kisajátítani, mert az agrártörvény értelmében a tizenkét tulajdonos közül egyiknek a része sem haladta túl a száz holdat, ezenfelül gazdálkodók voltak, akik saját magunk műveltük meg földünket.

A helyzet az volt, hogy mi ezekről az agrártörvényben levő intézkedésekről nem tudhattunk és amikor román állampolgárok lettünk, megfélemlített bennünket Diminescunak azon kijelentése, hogy az utolsó holdig elveszítünk mindent, ha nem vesszük igénybe az ő befolyását, amelyet mint szenátor a kormánynál bír és összeköttetéseivel keresztülviszi a kisajátítás alól mentesítést. Diminescunak együtt utaztam Bukarestbe és

a megállapodás napjától egészen addig, amíg a központi agrár tanács döntését nekem kézbesítették, alig negyvennyolc óra telt el és ezért egymillió kilencszáz ezer leit kaptam.

Mi a tényállás? Az agrár tanács határozata, amikor Diminescu oda elment, már készen volt és semmi közbenjárásra nem volt szükség, mert a földet egyrészt a törvény, másrészt a két állam között kötött megállapodás mentesítette. Diminescu nem tett egyebet, mint átnyújtott nekem egy hitelesített másolatot az agrár tanács döntéséről. A tényállás igazolására szolgáltnak a nagyszentmiklós járási bizottságnál és megyei bizottságnál elfekvő iratok.

A feljelentés ezután kéri Frischmann Ödön temesvári ügynök, Blum Gyula dr. temesvári ügyvéd, Lázár Liviusz a temesvári Kereskedelmi és Gazdasági Bank igazgatója, C o s t e

Gyula dr. volt prefektus, Cerchez István dr. bukaresti ügyvéd, C o s t e a Miklós az agrár tanács volt irodavezetője kihallgatását tanuként, Megindokolja ezután, hogy Diminescu — véleménye szerint — mivel követett el csalást. Diminescu kijelentette volna, hogy

ő, mint szenátor, egyedül van abban a helyzetben, hogy a birtokot a kisajátítás alól mentesítse, pedig neki éppen mint szenátornak tudnia kellett, hogy a birtokot nem lehet kisajátítani.

Azzal rémitgette Schlagerékat, hogy elveszítik egész földjüket, amikor tudomással birtokos, hogy Jugoszlávia és Románia között rájuk nézve kedvező egyezmény jött létre. A feljelentés szerint Diminescu nem ügyvéd és mégis munkásságával arányban nem álló hatalmas tiszteletdíjat vett fel arra való hivatkozással, hogy neki ebből több hivatalos személynek is kell juttatni.

Amikor ügyvédünk — folytatja a feljelentés — az ügynek békés uton való elintézését sürgette, Diminescu négyszáz ezer leit értékű váltót adott. Ezt az ügyletet a prefekturán intéztük el. Peresítettük a váltót, de az akkori prefektus kívánságára visszavontuk a pert.

Birtokunkat a banknál levő tartozásunk miatt, amelyet Diminescu horribilis tiszteletdíja miatt csináltunk, elérvezték és az árverésen a birtok egy részét Diminescu vásárolta meg.

Tévedésbe ejtettek állítólagos birtokcsere lehetőségével, amely azonban csak a fantázia birodalmában létezett. Végül kéri a büntető eljárás megindítását Diminescu ellen csalás miatt, továbbá a büntető zárlat elrendelését Diminescu vagyonára a még hátralékos hatszáz ezer leit erejéig.

A feljelentést a temesvári ügyvédi kamara egyik nagytekintélyű román tagja tette meg. Seciureanu vezető ügyész — miként megírtuk — már megkezdte a tanú kihallgatásokat ebben az ügyben, amelyben még szenációs fordulat várható.

Figyelem!

Bátorkodom a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Timișoara, Bulev. Berthelot (Kossuth-u.) 15. szám alatt a mai modern technika és higiénikai igényeket teljesen kielégítő gőz- és villanyerőre berendezett

Tel. 22-04

SÜTŐDÉT

létesítettem, amelyet f. évi augusztus hó 6-án megnyitottam. Sütődémben egész napon át kiváló minőségű friss péksütemény, többféle ízletes házi- és rozskenyér, mindenféle zsúr sütemények a t. vevő közönség rendelkezésére állnak. A legmegbízhatóbb gyógyszer-újdonosságokat gyártom, melyek cukor-, gyomor-, vese- és bébetegeknek ajánlhatók, valamint a laxans-zsemlet, mint abszolút biztos hashajtót. Kérem a n. é. közönség szives pártfogását és vagyok kiváló tisztelettel **Österreicher Ignác**, sütőmester

Minden marad a régiben

A Resica-művek tárgyalásai Müller volt igazgatóval eredménytelenül végződtek, mert vissza akarta venni a régi tisztviselőket — Marcu Duiliu Resicán is épített

Resica, augusztus 15.

A resicai anizskártyák albumát ismét szaporíthatom néhány újabb képpel. A Resica-művek vezérigazgatósága neheztel Popescu Agrippa főigazgatóra. Végre valahára elkészült a kéj laknak beálló villa, amelyet a főigazgató részére építettek. A villára eredetileg négy millió lei volt engedélyezve, de mert Mareu Duiliu építette, az a temesvári színház reepíje szerint sokkal többre, kilene és fél millió leibe került. Ezt már megsokallották Bukarestben is és most felszólították Popescu Agrippa főigazgatót a közel százötven százalékos túlkadás sürgős megindokolására. A villában nem kevesebb mint négy fürdőszoba van, ezekben majd csak sikerülni fog a túlkadási szerecseneknek magukat tisztára mosni.

A Resica-műveknél tavaly végre rászánták magukat a hengerművek régóta szükséges modern kiegészítésére. Ehhez megfelelő előtanulmány kellett és a tanulmányt közösen végezték hónapokon keresztül Georgescu titkár és Göbel hengerművi főnök. A párisi Tyres-hengerműveket tanulmányozták. Ugyilátszik azonban a tanulmányozás eredményében maguk sem bíztak valami nagyon, mert az új resicai hengermű létesítésével a Demag németországi céget bízták meg. A Resica-művek csak az új hengermű esarnokát építi meg maga. Ennek helyét két régi gyárépület között választották ki. Az épület már majdnem készen áll és eddig öt millió leibe került. Müller Ottó volt igazgató, aki legutóbb Resicán járt, megtekintette a esarnokot és kijelentette, hogy azt nagyon alkalmatlan helyen építették meg és ha rajta állana, azonnal leromboltatná és másutt építtetné föl.

Müller Ottó resicai tartózkodását az egyik resicai hetilapban soronkint füzött kommunikében a Resica-művek részéről cáfolni próbálták. A cáfolatra azért volt szükség, mert a Müllerrel való tárgyalások nem jártak eredménnyel. Müller Ottó ugyanis ragaszkodott hozzá, hogy csak úgy vállalja el újból a resicai vasgyárak vezetését, ha teljesen szabadkezelt biztosítanak neki. Kijelentette nyíltan, hogy munkatársait maga akarja megválasztani, az elbocsátott bevált tisztviselők közül egy esomót reaktivál és a protekció folytán odakerült új embereket elfogja bocsátani. Természetes, hogy ezek a kulisszák mögött mindent elkövettek pozíciójuk megvédésére és sikerült elérniök, hogy Müller feltételeit nem fogadták el.

Müller Ottó erre — miután egyrölmásról, így a készülő hengerműről is leadta véleményét — visszautazott Grácba, ahol a Resia-művektől törént megválása óta tartózkodik. Au-

tomobilon utazott el. Grác mellett gépkocsija felborult és Müllernek két bordája eltörtött. Jelenleg egy gráci szanatóriumban fekszik. Ha ezt is cáfolja a Resica, Müller Ottó levele,

amelyben beszámol a resicai tárgyalások eredménytelenségéről és megemlékszik a gráci balesetről is, a cáfolatot cáfolja.

Kubán Endre.

A királyi vonat is vesztegelt a vasuti karambol miatt

Bukarest, augusztus 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A gondatlanság tegnap ismét halálos kimeneteli vasuti szerencsétlenséget provokált. Bukarest és Brassó között a forgalmas fővonalon Breara állomáson tegnap este a 314. számú tehervonat összeütközött a pályaudvaron veszteglő másik tehervonattal. A szerencsétlenség következtében Bucureanu vonatvezető azonnal meghalt, Jonescu fűtő pedig súlyosan megsebesült. A két tehervonat karambolja a vasuti pályatestet

annyira megrongálta, hogy Bukarest és Brassó között tegnap egész éjjelen keresztül szünetelt a vasuti forgalom. A királyi vonat, amelyet tegnap este kilenc órakor indítottak el Sinajából az összeütközés miatt a brearai állomáson volt kénytelen vesztegelni és csak reggel indulhatott tovább Bukarestbe. A balesetért a brearai állomás váltó kezelőjét terheli a felelősség, aki nem zárta le elég jól a váltószekretet és a váltók nyelve visszaugrott. A bűnös váltókezelőt letartóztatták.

A Begahajózás érdekében fontos tanácskozások voltak

Temesvár, augusztus 15.

A román—jugoszláv bizottságok tudvalevőleg hónapok óta tárgyalják a két állam közötti függő kérdéseket. A főbizottság több albizottságra oszlik s a vízi ügyekkel foglalkozó albizottság két tagja Opreanu Rezső, a román közmunkaügyi miniszterium és Mirkov Nikola a jugoszláv közmunkaügyi miniszterium igazgatói tegnap Temesvárott időztek. Itt érintkezésbe léptek Arsenovici Gyulával, a Temes-Bega vízszabályozó társulat kormánybiztosával. A két igazgató adatokat szerez a különböző bánás-

gi árvízmentesítő társulatok jelenlegi helyzetéről és tartozásairól. Oprea János kereskedelmi és iparkamarai elnök is érintkezésbe lépett a két igazgatóval, különösen Opreanuval és határozat közbenjárását kérte a Bega minél hamarabb való tökéletes hajózhatóvá tétele érdekében. Oprea János elnök kifejtette azokat a szempontokat, amelyek miatt a bánási kereskedelem és ipar érdekei sürgetőleg követelik ennek a kérdésnek az elintézését. Az elnök kifejtette, hogy az ekszport szempontjából is ez a kérdés nagy fontossággal bír.

Részeg soffőr szándékosan keresztülgázolt egy rendőrön

Bukarest, augusztus 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Tegnap délután egy szürke katonai autót tünt fel a Calea Victoriein azzal, hogy nagy sebességgel rohant fel és alá az uton és nem tartotta be a közlekedési szabályokat. A rendőrök meg akarták állítani a rohanó autót,

és elje állottak, de mindez nem használt, mert a gépkocsi kikerülte a rendőröket és tovább száguldozott. A közönség látta, hogy a soffőr részeg és ezért mindenki riadtan menekült a veszedelmet jelentő autót utjából. Az egyik rendőr a Calea Victoriein a gépkocsi elé ugrott,

Igen tisztelt vendégeimet és Temesvár nagyrdemü közönségét értesitem, hogy a mai naptól kezdve átvettem a t e m e s v á r i

ISZTI KASZINÓ ÉS ÉTTEREM

V E Z E T É S É T

Szives támogatást kér

Iritz Zsigmond

Minden tekintetben azon leszek, h, vendégeim kényes izését kielégítem. Mődomban áll pincérszázalékot beleértve

Reggeli kávét 14
Uzsonnakávét 16

leies árban kiszolgálni. A mélyen tisztelt sakkvendégeimnek sakkablakát díjmentesen bocsátom rendelkezésükre. Reorganizált kitanó konyha. Szolid árak és figyelmes kiszolgálás.

LINOLEUM

futószőnyeg, perzsa és egyéb mintákkal Let 78.—
padlóbevonáshoz 200 cm. szélességben m²-kint „ 143.—
linoleum ebédlőszőnyeg 200×300 „ 870.—

HAAS LIPÓT

Linoleum- és Szőnyegáruház
Timisoara, Bulev. Regele Ferdinand 5

hogy ezzel megállásra kényszerítse. A soffőr azonban reá sem hederített az elötte álló rendőrre. hanem keresztülgázolt rajta és tovább rohant az uton. Ekkor már valóságos hajtvadászat indult meg a gépkocsi ellen, amelyet nagysokára a Calea Victoriei végén mégis sikerült megállásra kényszeríteni. A rendőrség a részeg soffőrt, aki A t a n a s z i u káplárral volt azonos, megbilincselve vitte a hadbírószágra. Az elgázolt rendőr állapota igen súlyos.

A polgárság

ünnepe lesz az Erzsébetvárosi Polgári Kör zászlószentelése

Temesvár, augusztus 15.

Az Erzsébetvárosi Polgári Kör, Temesvárnak ez a régi polgári kaszinója — miként már jeleztük — augusztus huszonötödikén tartja zászlószentelési ünnepélyét. Előző este a kör tagjai lampionos menetben Baschant Józsefné zászlóanya lakásához vonulnak és ott szerenádokat adnak. Vasárnap reggel a templomba vonulnak, majd a zászló beszentelése után a Novotnyfele vendéglőben bankett lesz, délután négy órakor pedig a kör diszközgyűlése. Ezt este kilenc órakor tánemulatság követi. Mődunkban áll ezuttal már a diszhölgyek, zászlókeresztanyák és koszoruspárok névsorát is közölni.

Diszhölgyek lesznek a következők: Wittenberger Józsefné, Wolschütz Józsefné, dr. Schmitz Ferenéné, Lindner Nándorné, Zobay Péterné, Mutu Péterné, Muntean Györgyné, Wittmann Pálné, Götz Károlyné, Heim Miklósné, Kozovits Sándorné, Simon Lászlóné, Piteh Józsefné, Jehly Miklósné, Sáljó Jánosné, Mayer Alajosné, Walter Lajosné, Pilz Jánosné, Pelz Istvánné, Pelz Rezsőné, Pelz Józsefné, Popovics Józsefné, Prandell Gyuláné, Thierjung Péterné, Janszky Béláné, dr. Kószó Jánosné, Holló Gyuláné, Osztermann Ferenéné, Banó Árpádné, Gálfy Andrásné, Calin Aurélné, Irán Lajosné.

Zászlókeresztanyák: Grasz Vilmosné, Weisz Alajosné, Marxer Ágostné, Sáljó Keresztélyné, Pflanzner Mártonné, Németh Józsefné, Schneider Ferenéné, Gimpl Jánosné, Duba Andrásné, Baum Jánosné, id. Bohn Józsefné, Sigl Miklósné, Schibek Ágostonné, Walcha Antalné.

Koszoruspárok lesznek: Baschant Annus és Kleitsch István, Kutty Vilma és ifj. Baschant József, Vécsey-Willmann Mária és Vécsey-Willmann Ferené, Benda Rózi és Ober József, Zura Mici és Bickling János, Mehler Erzsike és Ács Vilmos, Franzen Bőske és Schneider Károly, Osztermann Irmus és Páskády János, Kunes Irén és Kovencz János, Schmidthauer Gizella és Schmidthauer Viktor, Holló Mariska és ifj. Wolschütz József.

Komoly fejtörést okoz Maniunak a kormány átalakulása

Bukarest, augusztus 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A parlament nyári szünetet tart és látszólagos politikai szélesedő honol. A esend azonban csak felszines, mert a politika berkeiben hangos élet uralkodik. A miniszteriumok átszervezéséről szóló törvény gyakorlati alkalmazásával a miniszteriumok létszáma tízre apad és a kormánynak nagy gondot okoz a kabinet átalakulása. A miniszterelnöknek a kormány átalakulása alkalmával legelőször is a besszarábiai csoport szembelyezkedésével kell megküzdeni, mert máris kitört a küzdelem a miniszteri székekért. A közmunkaügyi miniszteriumot megszüntették és Pan Halipa tárcá nélkül marad. A besszarábiai képviselők azt állítják, hogy Besszarábiát a kormányban feltétlenül képviselni kell valakinek. Maniu Gyula miniszterelnök erre benfentesek értesülése szerint ezt a szenzációs kijelentést tette:

— Az átalakulás után már nem lehet arról szó, hogy minden egyes tartománynak képviselője legyen a kormányban.

Az lesz miniszter, aki erre a pártból a legmegfelelőbb és aktív erre tehetség van. A tartomány szerinti származás előjogát nem ismerem többé el.

A miniszterelnöknek ezt az állítólagos kijelentését többféleképpen kommentálják. A besszarábiai képviselők Stere Konstantinnal az élén máris hangsúlyozzák, hogy ezt az álláspontot nem fogadják el és követelik, hogy Pan Halipa továbbra is tárcához jusson.

A kormány átalakulásának másik pikantériája az igazságügyminiszteri szék betöltése körül szövődik. Megírta a Déli Hírlap is, hogy Junian igazságügyminisztert a belügyi tárcához szeretné átvinni, amely az új törvény révén eddigi fontos szerepéről sokat veszít. Junian eltávolításának kulisszatitkai most kerülnek nyilvánosságra. A parlamenti ülészek befejezése után ugyanis az erdélyi és bánági képviselők és szenátorok értekezletet tartottak és abból kifolyólag követeléseztől felhívták intették Maniu Gyula miniszterelnökhöz, hogy Junian igazságügyminiszter helyét erdélyi emberrel töltsék be. Az erdélyi és bánági parlamenterek ugyanis kifogásolták, hogy

a legutóbbi nyolc hónap alatt eszközölt bírói kinevezések alkalmával az erdélyi és bánági elemek kérvényeit Junian nem vette figyelembe és Erdélyben, valamint a Bánágban megüresedett bírói állásokat csupa okiráltságbeli bíróval töltötte be.

Különösen a táblabírói kinevezések alkalmával nem vették figyelembe az erdélyi elemeket. Emiatt számos panas hangzott el az igazságügyminiszter ellen. Junian azonban makacsul elzárkózott bármilyen oldalról jövő közbenjárás ellen és továbbra is a saját rendszere szerint eszközölte a bírói kinevezéseket. A parlamenti ülészek végén már nyílt szakítás keletkezett Junian miniszter és az erdélyi parlamenti csoport tagjai között.

A helyzet Junian igazságügyminiszter további magatartása miatt még inkább elmérgesedett. Junian ugyanis kijelentette, hogy nem fogad el más tárcát, még a belügyit sem, amely pedig az adott körülmények ellenére is előléptetést jelentene az igazságügyminiszteri tárcával szemben. Junian igazságügyminiszter Vichybe való elutazása előtt kijelentette:

— Ha valóban el akarnak tenni az igazságügyminiszterium éléről, úgy lemondok.

A lemondás bonyodalmakat jelentene a párt kebelében, mert Junian odaadó barátja és bizalmasa Michalache földművelésügyi miniszternek.

A kormány átalakulása tehát még sok fejtörést okoz Maniu Gyula miniszterelnöknek. Az átalakulás részben a személyi kérdések miatt nem nyert eddig elintézés, nem beazelve arról a sok politikusról, aki szintén tárcát követel magának érdemei elismeréséül.

A prefektus spiclijei idézték elő lelkelen provokálással a lupényi véres eseményeket

Petrozsény, augusztus 15.

A lupényi véres napok ügyében a kormány által kinevezett vizsgálóbizottság tudvalevőleg megtette jelentését és a miniszterelnök dönti el, vajjon hibás volt-e Rozvan István dr. dévai prefektus és a többi hatósági közeg a véres események előidézésében. Beavatottak szerint a bűnösség kérdésében a kormány tagjai között nézeteltérés mutatkozik. A zsilvölgyi munkásszervezetek szaktanácsa ülést tartott Petrozsényben és azon határozati javaslatot fogadott el. Ez a javaslat új fordulatot ad az ügynek. A szaktanács a határozati javaslatban megállapítja, hogy a vérengzést Munteanu és Buciumeanu, a független szocialisták vezetői provokálták. Ezt a munkásszervezetet Rozvan prefektus védnöksége alatt ebben az évben alakították. Megállapítja a határozati javaslat, hogy a vérengzés csak azért volt lehetséges, mert Roz-

van állásához méltatlan és indokolatlan indokoltól vezéreltetve támogatta Munteanut, aki közönséges kalandor. Megállapítja a határozat továbbá, hogy a kormány, bár a munkásszervezetek többször figyelmeztették, hogy Munteanu felelőtlen izgatása súlyos következményekkel járhat, semmiféle intézkedést nem tett a munkáviszonyok javítására, hanem közömbös magatartást tanúsított a munkásság részéről tett panaszokkal, emlékiratokkal és kérelmekkel szemben. A Maniu-kormány tekintélye — fejezi be a határozati javaslat — parancsolólag követeli, hogy a vérengzés előidézésében bűnös tényezőket a legsürgősebben büntessék meg. A határozati javaslaton kívül külön beadványt intéztek a kormányhoz, amelyben kérik, hogy úgy közigazgatási, mint büntető uton vonják felelősségre a lupényi vérengzésért felelős egyéneket. Valószínű, hogy az ügyességhez is feljelentést tesznek a munkásszervezők.

Bokszoló diplomata sietett az első ütést megtenni a hágai konferencián

London, augusztus 14.

A hágai konferencia pénzügyi bizottságának ülését szombatra halasztották amely körülmény jó benyomást tett az értekezlet köreiben. A kölcsönös jószándék megnyilatkozását látják ebben. A francia jobboldali sajtó még mindig elégedetlenségét fejezi ki a Hágában lejátszó eseményekkel szemben. A Figaro szerint Franciaország semmi jót nem várhat Hágától és az értekezlet a háború likvidálásának ürügye alatt minden nemzetközi viszonylatot felforgat. Megrendíti ezenkívül, a lap szerint, az angol-francia barátságát, ami fölött a német satjő öröme fejezi ki.

A Daily Herald arról értesül, hogy a Rajna-vidék kiürítése a következő három részletben menne végbe. 1. Szeptember tizenötödikén kezdenék meg az angol csapatok az elvonulást és azt legkésőbb karácsonyra befejezik. 2. A franciák és belgák a második

megszállási zóna kiürítését október elején kezdenék meg és január elsején fejeznék be. 3. A franciák december végétől február végéig a harmadik megszállási zónát is kiürítenék és ekkor már az egész Rajna-tartomány felszabadulna.

A World című lap Semlegesség diplomáciája címen vezércikket ír, amiben azt mondja, hogy Snowden Hágában alkalmazni akarta a bokszversenyek elvét, amely szerint sietni kell az első ütést megtenni. Az angol kormány a szövöpari sztrájk következtében nagy belső zavarokkal küzd és ezért a közvélemény figyelmét a belső válságról a külpolitikára akarta irányítani. Ennek volt Snowden az eszköze. A Daily Telegraph úgy értesül, hogy a hágai tárgyalásokat minden valószínűség szerint mégis el kell napolni és ez rendkívül kellemetlen következményekkel járhat.

A Curentul értesülése szerint a Hágában időző román bizottságot kiegészítették Buzdugán Sándorral, Buzdugan régens fiával, aki résztvett a külföldi kölesön megkötésére irányuló tárgyalásokban is. Buzdugan már elutazott Hágába.

Zivatar

felhőszakadás és villámcsapás pusztított

Budapest, augusztus 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A nagy kánikula után tegnap hősüvedés és sok helyen hatalmas zivatar következett be. Budapestén órákon át tartó bő eső volt, amely a villamosvasuti forgalmat több helyen megakasztotta. A villám egy három emeletes házba beesett és azt kigyújtotta. A tűzoltók segítségével rövidesen sikerült a tüzet eloltani. Borzalmas hatású vihar és felhőszakadás pusztított Borsód környékén is, ahol a nagytömegű víz tizenhét kilométernyi körzetben elöntötte az országutakat. Rengeteg baromfi és háziállat elpusztult. Az egyik földműves gazdát a villám az országúton megölte. Beesett ezenkívül a villám egy kocsi- ba, amelynek két lovát agyonsújtotta, a kocsi szerencsére megmenekült. A meteorológiai jelentések rövidesen újabb hőmeikédést jósolnak.

Új fordulat

a megszűnt népáruház ügyében

Temesvár, augusztus 15.

A népáruház körül felkavart ügy egnap szenzációs fordulatot vett. Murescu Vichentie dr. államügyvéd temesvári ügyészségen büntető feljelentést tett, amelyben Reck K. Géza, Stachler Ádám, Kunze F. Mann János és Karl Péter, a népáruház volt felügyelőbizottsági tagjai ellen hűtlen kezelés vádját emeli. A feljelentés szerint az összes közintézményeknek és így a bánati néptanácsnak is a román imperium átvétele után a román állam lett a jogutódja. Ezek közé tartozott a bánati néptanács által alapított népáruház is. Ennek vagyona köztulajdon volt, amely valamilyen uton módon magánvagyonná alakult át. Az árverésen befolyt és bírói étetben levő kilencszázötvenezer lei — a feljelentés szerint — nem képezheti nek a vagyonnak a sok éven át való rohadékát. Elmondja, hogy mint az államérdekeknek jogosított képviselője elszámolásra szolitotta fel a népáruház felügyelőbizottságát, azonban ez az elszámolásra nem volt hajlandó. A felügyelőbizottság, működése alatt a népáruház vagyonából illegitim módon háromszáz ezer leit vett fel. A bünygyi eljárás során elsősorban az a kérdés ár tisztázásra, hogy a népáruház vagyona állami vagyon-e, vagy magánulajdon.

Kényelmesen,
olcsón
és jól
Nagyváradon
csak a

METROPOL
nagy szállodában lakik

100 minden komforttal berendezett, ujonnan átalakított szoba.
Minden vonatnál t. vendégeinket ingyen autót várjal Kereskedelmi utazók nagy érdekményben részesülnek.

MÁLNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sógyógyvíz
Gyomorégést azonnal megszüntet

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer
Mindenütt kapható

Kutkezelőség: Brassó. 1833

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timisoara, Str. Vladimirescu 30.

Hírek

Különös

utas érkezett a napokban a párisi északi pályaudvarra a kopenhágai gyorsal. Az egyik másodosztályú fülkében hatalmas, életnagyságu baba ült, dán parasztruhában. A csinos, de mozdulatlan parasztleány szabályosan megváltott jegyet szorongatott a kezében. Hátára nyomtatott écdula volt tűzve ezzel a szöveggel:

„Ez a dán baba a kopenhágai iparművészeti múzeum megbízásából utazik Barcelonába, a világkiállításra. Egyedül utazik és kérünk mindenkit, hogy részesítse a védtelen hölgyeket megillető támogatásban. Kérjük a lovasias utasokat és a vasuti személyzetet, hogy segítsenek neki a ki és beszállításnál és gondoskodjanak arról, hogy le ne kesse a vasuti csatlakozásokat.“

Mikor a vonat megérkezett Párisba, a kalauz karonfogta a hatalmas szép babát, felállította, levitte a peronra és bemutatta az újságíróknak. Ezután valaki autóba ültette a babát, elvitte egy másik pályaudvarra és beültette a barcelónai gyorsvonat egy második osztályú kocsijába. A babának utlevele is van, amely Astrid Danemark névre van kiállítva és el van látva a megfelelő vizumokkal. Utitársai nagyon meg vannak elégedve a magányos dán hölgygel, akinek nincsenek igényei. Nem kifogásolta, ha a fülkében utazó urak szivarra gyújtottak és ha valaki kinyitotta az ablakot, nem panaszkodott a huzat miatt.

— **Ileana hercegnő utazása.** Pöstyénből jelentik: Ileana a hercegnő udvarhölgye kíséretében rövid tartózkodásra Pöstyénfürdőbe érkezett.

A DÉLI HIRLAP LEGKÖZELEBBI száma a mai ünnepre való tekintettel szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.

Elsőrendű keményfaháló Siebold
— olcsón — butorgyárban, Timișoara II., Str. Telegrafului 19. Telefon 6—99.

— **A főpolgármester hazaérkezése.** Domasneanu György tábornok, főpolgármester értesítést küldött, hogy augusztus harmincadikán visszatér nyaralásából Temesvárra és szeptember elsején újból átveszi Temesvár főpolgármesteri hivatalát.

— **Nagyboldogasszony napja.** A katolikus egyház ma, csütörtökön ünnepli Nagyboldogasszony napját. A kerületi plébánia templomokban délelőtt ünnepélyes szentmise lesz. Az ünnep csak egyházi jellegű, a gyárakban folyik a munka, az üzletek délután bezárnak.

— **Heim városi tanácsos hivatalában.** Heim Ernő dr. városi tanácsos, akit két hónap előtt, amikor hivatalos kiküldetésben Balciban járt, gépkocsiszerecséltenség ért, tegnap ismét átvette hivatala vezetését.

— **A kamara elnöke Temesvárott.** Pop Cicio István, a kamara elnöke, tegnap Aradról jövet rövid ideig Temesvárott időzött, majd Bukarestbe folytatta az útját.

* A Déli Hírlap Budapeston adandóan olvasható a Park-szálloda Fővárosi házában, VIII. Baross-tér 16.

— **Crenian marad Temesvár rendőrfőnöke.** Bukarestből jelentik: Az új rendőrségi törvény gyakorlati alkalmazására kiküldött bizottság folytatja munkáját. Legutóbb tartott ülésén sorra került a temesvári kvesztura vezetésének kérdése. Crenian Aurél jelenlegi temesvári rendőrprefektust megerősítették és így Crenian lett az új törvény szerint Temesvár rendőrkvesztora. Ez a hír Temesvárott általános meglepetést vált ki és őszinte örömet kelt, mert Crenian Aurél két éves temesvári működése során előzékeny magatartásával, kifogástalan szolgáltatásával sok tisztelőt és barátot szerzett. A temesvári rendőrkvesztura főtitkári állást még nem töltötték be. Amennyiben Mihailescu István jelenlegi igazgató kvesztor lesz, úgy a temesvári származású Nicorescu Miklós dr. jelenlegi bukaresti ügyvéd lesz a temesvári kvesztura titkára. A temesvári rendőrségi tisztikar beosztására ezen a héten kerül a sor.

— **Temesvári teológiai tanár a pápa előtt.** Faragó János dr. temesvári teológiai tanár, aki szabadságának egy részét Rómában töltötte el, tegnap visszaérkezett Temesvárra. Faragó dr. a magyar Mária kongreganisták csoportjával, amelyet Czapi Gyula dr. pápai kamarás volt temesvári tanár és Bangha Péter vezetett, járult a pápa elé. A pápa olasz nyelvű beszédet intézett a magyar csoporthoz.

Pénzfeljegyzést nyújtok
bizomány árukra
Előnyösen és gyorsan bonyolítok
STERNBERG
2315 Mercy-utca

— **Jubiláló magyar miniszter.** Budapesti tudósítónk telefonálja: Vass József népjóléti miniszter tegnap ünnepelte hivatalba lépésének tizedik évfordulóját. Ebből az alkalomból a minisztert lelkes ünneplés vette körül. Vass József köszönő beszédében hangsúlyozta, hogy működésének főcélját a tuberkulozis elleni küzdelem képezi és a magyar nemzet egyetemes erejét össze akarja foglalni ezen kérdés megoldásánál. Az egységes párt nevében Pesthy Pál üdvözölte a minisztert, majd babérral övezett palmaágat nyújtott át neki.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conduetorul priz Timisoara.)

— **A minisztertanács foglalkozott a lupényi eseményekkel.** Bukarestből jelentik: A kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak. Madgearu miniszter varsoi látogatásáról számolt be, majd a minisztertanács fargyalás alá vette a lupényi véres események vizsgálatáról szóló jegyzőkönyvet. A minisztertanács ebben az ügyben nem hozott döntést, a jelentéseket Maniu miniszterelnök magához vette és csak pénteken fogantosit érdemleges intézkedéseket. A jelentések egyöntetűen megállapítják Rozvan prefektus mulasztását. Flueraș szocialista vezér a lupényi ügyben ma kihallgatáson jelenik meg a miniszterelnök előtt.

— **A milliós vasuti sikkasztás.** Aradról jelentik: Az államvasutak temesvári igazgatóságánál felfedezett sikkasztás ügye napról-napra nagyobb hullámokat ver. Tegnap felhozták az ügyészre Márkus István volt aradi órás, aki néhány hónappal azelőtt vendéglőt nyitott a Boros Béni téren. Az öngyilkosságot elkövetett Fofiu kórházban tett vallomása szerint Márkus félmillió leit kapott tőle kölcsön. Márkus István tudta, hogy a pénz bűnös uton származik és így bűnrészességet vállalt a sikkasztásban ő is. Fofiu a sikkasztásból szerzett pénzzel később betársult az órás üzletébe. Az ügyészégi kihallgatás után átkísérték Márkus Istvánt a vizsgálóbíróhoz. Márkus tagadja, hogy része volt a sikkasztásban. A vádtanács tegnap valamennyi letartóztatott fogvatartása mellett döntött.

— **Fejszével megölte apját.** Désről jelentik: Az egyik szamosmegyei községben tegnap véres gyilkosság történt. Mecsa Illés huszonegy éves földmives egyetlen fejecsapással agyonütötte apját. A vagyoni miatt volt apa és fia között állandó civakodás, amely tegnap véres befejezéshez vezetett. A csendőrség a gyilkos fiút a dési ügyészre szállította. Kihallgatása során zavarosan viselkedett és minden jel arra mutatott, hogy a gyilkosságot pillanatnyi elmezavarásban követte el.

— **Kalandos diákok.** Budapesti tudósítónk telefonálja: A belga követség kérte a budapesti főkapitányságot, hogy nyomozzon Mussen Emil és Pál előkelő családból származó brüsszeli diákok után, akik a felvidéken kóborolnak. A két diák európai nomád utat akart csinálni és a Csehszlovák rendőrség legújabb értesítése szerint Budapest felé vettek utjukat.

— **Elfogták az autótolvaj sofőrt.** Megírta a Déli Hírlap, hogy a dési rendőrség felismerte és letartóztatta Reck Sándor autótolvaj sofőrt. A temesvári rendőrség Rancu Ádám detektívét küldte Reck Sándorért, aki tegnap délután érkezett meg Temesvárra Reck Sándorral. A tolvajt azonnal letartóztatásba helyezték.

— **Ismeretlen holttest a falu határában.** Nagyörs község határában ötven-hatvan év körüli ember hulláját találták. A zsebében semmiféle igazolóirat nem volt. A temesvári ügyészség eirendelte a holttest lefényképezését és boncolását, egyben megindította a nyomozást annak a megállapítására, hogy öngyilkosság történt, vagy pedig bűntény áldozata lett-e az ismeretlen.

Szt. Gellért Gyógyfürdő és Szálló Budapest

47C-os radlumes gyógyforrások. Legtökéletesebb fürdő és gyógyberendezések. Hullámzó vízünyári uszoda.

Elsőrangú szálló a fürdővel közvetlen kapcsolatban. A legmodernebb kényelmi berendezések.

GUNDEL nagyhirű konyhája. Egyágyas szobák 6—12 P.-ig. Kétágyas 12—22 P.-ig.

Nagy vízum és utazási kedvezmény.

Családi házak

október elsejei beköltözésre a strandkolonin jutányos feltételek mellett kaphatók. A beköltözés során nem kell semmitsem fizetni és a vételárat a vevő házbérel törleszti. Felvilágosítást nyújt **TERNYANCSEV TIVADAR** IV, Horváth B.-u. 3 és a telepfelügyelőség

40 millió vagyon felett rendelkezik a **Munkások Rokkantegylete**

Beiratkozni lehet az egyesület következő fiókjainál:
I. kerület az „Arany Szarvas” éttermében,
II. „a gyár. Vigadó kistermében (Sörgyár)
III. Hornicsek-féle vendéglőben, Király-utca 36.
IV. Schollier-féle étterem, Skudier-tér.
V. Botton-féle vendéglő, Str. Olteniei 25
Rónáiban Jäger-féle vendéglőben, Strada G. Major 10, minden hó első és harmadik vasárnapján és az egyet központi irodájában, III., Hunyadi-ut 10, minden nap.

Megnyilt
f. hó 12-én hétfőn

ELBE-Harisnyaház

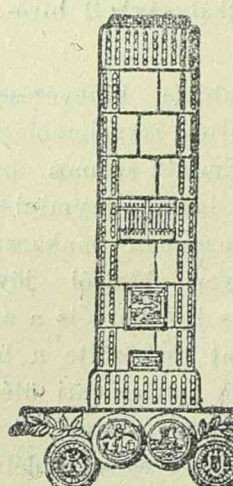
Bel- és külföldi harisnya és kötött-
áru gyárak

lerakata

4272 TIMISOARA, Bulevard Berthelot 21. (A józsefvárosi katolikus templommal szemben.)

Pucher András Cserépkályahagyár

Timișoara-Iosefin Strada I. C. Bratianu No. 6 Józsefváros, Uri-utca.

Allandó nagy raktár Cserépkályha és kandallókban Tűzhely és tűzhelycsomópék fehér és különböző más színekben Fayence-falburkolati lapok Keramik-padlólapok Chamottetégla és 235 Chamottelisz.

sebbségi tanárok román vizsgakisebbségi tanároknak utolsó vizsgái határideje 1930-ban van. A sebbségi tanárok legkésőbb augusztus 31-ig kötelesek Kolozsvárott tenni. Szabó Béni magyar képviselő tegnap tárgyalta ezen a Căliani közoktatásügyi bizottsággal, aki kijelentette, hogy a sebbségi tanárok románnyelvű vizsgájának végső terminusa 1930. augusztus 31. Az 1929. évi augusztus 15-ike között azoknak a sebbségi tanároknak kell vizsgáznia, akik a román történelmet, földrajzot és alkotmányt tanítják. Azok a tanárok, akik a tantárgyakat nem tanítják, csak a román irodalomból és románnyelvből kötelesek vizsgáznia.

Uj villamos váróháza. A városi villamosvasutat a Küttl-téren izléses és stílusos építéssel kivitt várócsarnokot, amely minden oldalon nyitott és világos helyiség. A karsus és könnyed szerkezet, mely két működő villamosra építészeti szempontból is kiváló.

Uj Manométerek
és javítások, ugyiszintén előírások mentőszekrények
KECSKEMÉTI-nél
56) Temesvár

Magyar műsoros est a Krizsántelepen Szombaton, e hó tizenhetedikén, tizenhét órai kezdettel a Krizsántelepi Magyar Műkedvelők műsoros estjén rendeznek a krizsántelepi Turcsányi-féle vendéglő nagytermében. Szerepelnek a Motor, Szervusz Sári és Csöndes Juli című darabok, melyek a műkedvelő versenyen az első babérkoszorút, a vándordíjat nyerték. A darabokban Szentmihályi Csöndes, Améd Annus, Tompa Julis, Nagy Ilonka, Domondy Juliska, Szentmihályi Dezső, Gönczö Antal és Mathisz József, Améd Jakab, Bokrosy Viktor és Flórián Árpád szerepelnek.

Orvosi rendelő áthelyezés. Dr. Slamon Sarolta szemorvos rendelőjét Szerb-u. 5. (Erzsébet-udvarba) költözteték át és rendel délelőtt 10-12-ig és délután 3-5-ig.

Az alkoholista tragikus vége. Lovrinból jelentik: Koreck Mihály harmincnégy éves gazdálkodó tegnap felöltötte magát. Az öngyilkos állapotban betegeskedett, amellyel megrögzött alkoholista is volt és tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarásban követte el. A temesvári ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

Elvállalok:
Expertizeket, könyvfelfektetések, órákönyvelést,
GYÖRGY IGNÁC könyvszakértő
reviziós-
és fordítási irodája, Belváros, Bánátiház, III. emelet 20.

Rendőri krónika. Kvardi Erzsébet belvárosi, Nagypalánka-utcai lakos feljelentést tett a rendőrségen Blozek Antal nevű szomszédja ellen, aki összeszólalkozásból kifolyólag megverte. — Barna Róza józsefvárosi lakosnő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a piacon ellopták pénztárcáját.

* Rádiók átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legjobban Urania, Józsefváros, Skudier-tér 1.

Uj vezető kezében a Tiszti Kaszinó étterme és kávéháza. Iritz Zsigmond, az előnyösen ismert temesvári vendéglős, a mai nappal átvette a temesvári Tiszti Kaszinó éttermének és kávéházának vezetését. Vezetése mellett Temesvár egyik legrégebbi és legkedveltebb helyiségének új korszaka kezdődik. Iritz szakavatottsága még abból az időből ismert, amikor a Hotel Ferdinánd kávéházat és éttermét vezette. Uj működési helyén értékesíti mindazon gazdag tapasztalatait, amelyeket ebben a szakmában szerzett. Iritz a Tiszti Kaszinó egy részét kávéházzá alakítja át és minden tekintetben átszervezte, ez a helyiség a temesvári uritársaságok kedvelt találkozóhelye lesz. Iritz Zsigmond vezetésével a Tiszti Kaszinónak új érája kezdődik és ismét arra a hirre tesz szert, amely évtizedeken át jellemezte ezt a helyiséget.

Elpusztultak a hullámsírban. Bukarestből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Galac mellett a Dunán, amelynek tiz emberélet esett áldozatul. Helytelen kormányzás következtében a Duna közepén egy bárka felborult és tiz utas a hullámokban lelte halálát.

* **Orvosi körökből.** Sternfeld Izsó dr. szabadságáról visszatért és orvosi működését ismét megkezdte.

Női- és férfiruha szabónők!
Őszi és téli Modelldivatlapok megérkeztek,
GALAMBOS
papírházában. Belváros. Tel. 12-57.

A zombolyai balletrevü bemutítása, melyet a Kereskedők Egyesülete rendezett, tegnap volt a közönség nagy érdeklődése mellett. A Tag und Nacht című balletrevüt Wersching Dani rendezte és abban ötvenkilenc szebbnél-szebb fiatal lány és asszony szerepelt, kik valamennyien sok megérdemelt tapsot arattak. A főszereplők közül külön is ki kell emelni a hét éves Schuur Meát, továbbá Fazekas Jolit az éj, Girányi Ilust és Bözsit Neptun, Spuhler Mancit a hold, Wiszkoesill Lolit a nap és vihar személyesítőit. A nagyszámú közönség lelkes tapsviharral adott kifejezést elismerésének egy a szereplőkkel, mint az est rendezőjével szemben.

Halálos esés a padlásról. Nagykomlósról jelentik: Costa Szida hatvannégy éves asszony a padlásról jövet megcsuszott a létrán és lezuhant. Az asszony olyan szerencsétlenül esett le, hogy a hátgerincét törte és azonnal meghalt.

Suhancok durva nevelésére. A regattai tennispályák környékén néhány nap óta több munkáskülső fiatalember molesztálásainak és durvaságainak vannak kitéve az ott sportoló fiatal lányok, akik csak futással, vagy a véletlen folytán arra járók segítségével menekülhetnek meg a nyomdafestéket nem tűrő kifejezések előtt. Az utonállók vezére egy kéknadrágos, szürkekabátos és sportsapkás tizennyolc éves kölyök, aki szemtelenségében még a Püspök-hidig sem ártalja üldözni áldozatait, hogy aztán a hid lépcsőin leszaladva, az ott levő bokrok között eltűnjön. Ezeket a lehetetlen állapotokat a rendőrség figyelmébe ajánljuk.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Gradinariu Valér, Pápa Kornél, Ruzsicska Anna. Meghaltak: Mühlbach Nándor 77, Kisuri Pál 1, Rosu István 33 éves korában.

Elégett termés. Lovrinból jelentik: Wirz Miklós gazdálkodó házában a cséplési munkálatok alkalmával tűz ütött ki. A lángok rohamosan terjedtek és a cséplésre váró termés nagy része elégett. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel sikerült lokalizálni. A tűz okának megállapítására megindult a vizsgálat.

Halló nagysád, kérem a nevével! A postavezérgazgatóság rendeletet adott ki, amellyel a telefonbeszélgetések körül tapasztalt zavaroknak véget akar vetni. Ugyanis nagyon sokszor előfordul, hogy az előfizetőknek negyedórát is kell várni, míg a központ jelentkezik, vagy pedig három számot is kapcsolnak egyszerre. Az ilyen esetekben a kezelőknek az előfizető kívánságára meg kell mondani a nevet. Az előfizető panaszt tehet a főnöknél, aki haladéktalanul köteles a vizsgálatot lefolytatni. A rendelet nagyon üdvös, azonban kétséges, hogy a telefonkezelők legnagyobb lelkiismeretessége mellett az végrehajtható legyen, azon egyszerű oknál fogva, mert a temesvári központban hiány van telefonoskisasszonyokban.

Beszüntették az éhségstrájkot. Gruia Demeter és Grün Miklós, akiket legutóbb a temesvári törvényszék államellenes izgatás miatt hosszabb szabadságvesztésre ítelt, tegnap beszüntették az éhségstrájkot. Gruia tizenhárom, Grün pedig hét napig nem evett.

* **Ha jól és olcsón akar étkezni,** úgy menjen a Palace-kávéházba, ahol a déli menü 50 lei. (Leves, sült, főzelék, tészta.)

50%-os félvizum
Magyarország bármely részére igazolványok HERZL, Bem-u. 28. Telefon 16-04 vagy Löbl könyvkereskedés. Tel. 11-60.

Malomtűz. Bukarestből jelentik: Contesti községben leégett az ország egyik legnagyobb műmalma. A kár tíz millió lei. A tüzet motorrobbanás okozta. A gabonakészlet is a lángok martaléka lett.

Fejest ugrott a halálba. Lugosról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt tegnap délután Bintoiu Sándor katonával. Fürdés közben fejest ugrott a Temesbe és fejét egy kőben megütötte. Az ütéstől elájult és a hullámok között lelte halálát.

Panaszok a mozi ellen. A közönség körében fokozódik az elégedetlenség a városi mozik ellen. Egy hét előtt például olyan filmet játszottak, amelyet már évek előtt mutattak be Temesvárott. A közönség, amely a nagy nyári kánikulában hűsülni akart, csupán felfrissülés végett tódult tömegesen a nyári moziba és jóformán nem volt kíváncsi a filmekre. A filmek pedig, amelyekkel a városi mozik igazgatósága szórakoztatja a közönséget, feltűnően gyengék. A mozi ellen elhangzott jogos panaszok legutóbb az állandó választmányt is foglalkoztatták. Ez a kérdés tegnap ismét aktuálitást nyert, mert Craiciu György dr. polgármester maga elé kérte a moziigazgató helyettesét, Vui a főkönyvelőt, feltárta előtte a jogos panaszokat és utasította, hogy a már leközlött filmek közül csupán a legjobbakat válogassa ki.

Fontos a mezőgazdák részére!

Vasárnap, augusztus 18-án

traktor-próbaszántások

lesznek Temesváron a Strandfürdő közelében. Kérjük ezen alkalommal 12/20 és 20/30 lóerős

Wallis-traktorjainkat

a Massey-Harris-gyárból munkában megismerléni.

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shutteworth temesvári fiókja,

Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) No. 1.

A Déli Hirlap panaszkönyve. Igen tisztelt szerkesztőség! Az Erzsébetvárosban több távolfekvő utcában nincsen vizvezeték, hanem csak nyilvános vizvezetési kut. Vannak azonban utcák, ahol ilyen nyilvános kut sincsen. Ilyen a Rezső és Ujlaki utca közötti rész. Az ott lakók kénytelenek a Király-utca, vagy a Rezső és Kazinczy-utca sarkáig menni vizért. A most épült új házak lakói is ilyen messziről hordják a vizet. Fizetjük a drága vizdíjat, de vízhez csak a legnagyobb nehézségek árán jutunk. Szíveskedjék a vizvezetési igazgatóság figyelmét felhívni, hogy gondoskodjék nyilvános vizvezetési kútnak a Rezső és Ujlaki-utca sarkán való felállításáról is. Ami kérelmünk nemcsak jogos, hanem méltányos is és reméljük, hogy a vízmű vezetősége nem fog elzárkózni számos erzsébetvárosi lakó kérésének teljesítése elől. Kiváló tisztelettel az Erzsébetváros víznélküli lakói.

Harcias feleség. Schmitzer János józsefvárosi korezmáros tegnap este összeszólalkozott a feleségével. A vita hevében az asszony felkapott egy a kezeügyében levő sörösüveget és azt férjének a fejéhez vágta, aki ájultan esett össze. A mentők részesítették első segélyben Schmitzert, akit lakásán ápoltak.

* **Jégszekrények, fagyaltgépek, vas- és rézbutorok, mosdóasztalok külön és garnitúrákban mélyen leszállított áron kaphatók** Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár-Belváros, Zápolya-utca.

GRAND HOTEL IMPERIÁL
NAGYSZÁLLODA BUDAPEST
1 perc a Keleti pályaudvartól. Pályaudvar mellett fekvő elsőrangú jó polgári szálló. 150 szoba, liftek, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Telefonos szobák. Fényes társalgóhelyiségek. Kiváló télikert-étterem polgári árral. Interurbán telefonok: J. 326-19, J. 463-52, J. 463-53. Prospektust késséggel küld az Imperial-szálló igazgatósága, Budapest VII., Rákóczy-ut 90

Rádió

Műsor:

Csütörtök. (Augusztus 15.) Budapest.
10 óra: Egyházi zene és szentbeszéd.
12 óra 10: Az opera zenekarának hangversenye Zlatoff Christo bolgár operanékes közreműködésével. 3 óra 30: Vörös Károlyné meséiből felolvas Scherz Ede. 4 óra: Rádió Szabad Egyetem. 1. Gramofonhangverseny: Kodály Háy Jánosából, Nagy Izabella és Palló Imre énekművészek közreműködésével. 2. Gramofonlemez: a) Kodály: Kádár István balladája. b) Bartók: Töltik a nagy erdő útját. c) Bartók: Olvad a hó. d) Kodály: Szaladj kuruc, Rákóczi kesergője, Katona vagyok én, Megérett Rácország, Siralmas volt nékem, Verhunk. Éneklő Székelyhidny Ferenc dr., zongorán kíséri Bartók Béla. 5 óra 20: Cigányzene. 6 óra 25: Novelláiból felolvas Vitéz Miklós. 7 óra: Hangverseny különleges hangszereken. Schwarz Janos az opera tagjának közreműködésével. 7 óra 35: A hatos nemzetközi vízpolótorna eredményei. 8 óra: A kaland című hangjáték előadása a Studióból. 9 óra: Könnyű zene. 10 óra 45: Jazz-band. **Bécs.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 10 óra: Esti hangverseny. **Belgrád.** 12 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Szerb cigányzene. 10 óra 20: Operarészletek. **Berlin** 5 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Szórakoztató zene. **Breslau.** 4 óra 30: Osztrák indulók és dalok. 8 óra 15: Hoffmannsthal-émlék. 9 óra 15: Rádió-zene. 10 óra 15: Táncczene. **Kattowitz.** 7 óra 20: Szórakoztató zene. 10 óra 45: Táncczene. **Langenberg.** 5 óra 35: Hangverseny, modern zeneszerzők műveiből. 8 óra: Esti hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Katonazene. **Milánó.** 5 óra: Jazz-band. 8 óra 30: Giordano: Andrea Chenier című operájának előadása. **München.** 6 óra: Mozart: Don Juan című operájának előadása. **Stuttgart.** 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Vigjáték. 10 óra: Esti hangverseny.

Péntek. (Augusztus 16.) Budapest. 9 óra 15: Trióhangverseny. 12 óra 5: Szórakoztató zene. 5 óra 15: Novelláiból felolvas Szegedi István. 5 óra 45: Katonazene. 8 óra 10: Az Opera zenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Anzengruber: Der Meineidbauer című népszínművének az előadása. **Belgrád.** 12 óra 45: Gramofonzene. 6 óra: Kvartett. 9 óra 50: Esti hangverseny. 11 óra: Harmonikahangverseny. **Berlin.** 7 óra 30: Esti hangverseny. 9 óra 15: Négykezes zongorahangverseny. **Breslau.** 4 óra 30: Szemelvények a XVII. század zeneirodalmából. 8 óra 15: Katonazene. **Brünn.** 7 óra: Katonazene közvetítés Prágából. 10 óra 20: Kávéházi zene közvetítés Prágából. **Frankfurt.** 5 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 45: Die Aetherflasche című vigjáték előadása. **Hamburg.** 4 óra 15: Klubund-émlék előadás. 5 óra: Zenei burleszkek. 6 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Vigoperarészletek. **Kattowitz.** 6 óra: Népszerű zene. 8 óra 30: Esti hangverseny. **Langenberg.** 5 óra 35: Délutáni hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 8 óra: Ballada-est. 9 óra: Klubund-émlékünnepély. **Milánó.** 8 óra 30: Szimfonikus zenekari hangverseny. **München.** 6 óra: Délutáni hangver-

seny. 7 óra 30: Vidám zeneest zenekari kísérettel. **Prága.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 9 óra: Katonazene. 10 óra 20: Táncczene.

Szombat. (Augusztus 17.) Budapest.
óra 15: Katonazene. 12 óra: Gramofonzene. 4 óra: Novelláiból felolvas Páslásti László. 5 óra: A Kisfaludy-Társaság irodalmi délutánja. 1. Költményeiből felolvas Radó Antal. 2. Lőrinczy György felolvasása. 3. Költményeiből felolvasást tart Szabolcska Mihály. 6 óra 10: Bodán Margit magyar nótadélutánja. 7 óra 40: A Domokos vokálkvartett hangversenye. 8 óra 25: A hatos vízpolótorna eredményei. 9 óra: A salzburgi ünnepi játékok keretében Mozart-szerenád Salzburgból. 11 óra: Cigányzene. **Bécs.** 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Délutáni hangverseny. 6 óra 30: Ének- és zongorahangverseny. 8 óra 15: Délszláv dalok. 9 óra: Mozart-hangverseny közvetítés Salzburgból. **Belgrád.** 13 óra 45: Kvartett. 5 óra

50: Délutáni hangverseny. 10 óra 20: Jazz-band. **Berlin.** 7 óra: Esti hangverseny. 8 óra: Vidám-est. Utána tánczene. **Breslau.** 4 óra 15: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Hangjáték. 10 óra: Jazz-band. **Frankfurt.** 4 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra 15: Esti hangverseny. 9 óra: A salzburgi ünnepi játékok közvetítése. 10 óra: Spanyol dalest. **Kattowitz.** 4 óra 20: Gramofonhangverseny. 9 óra: A salzburgi ünnepi játékok közvetítése. 10 óra 45: Táncczene. **Langenberg.** 5 óra 40: Délutáni hangverseny. 8 óra: Vidám est, jazz-band és zenekari hangverseny. **Leipzig.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Vidám-est. **Milánó.** 8 óra 30: Esti hangverseny. 11 óra 15: Jazz-band. **München.** 6 óra 30: Hegedű- és zongorahangverseny. 7 óra 30: Vidám-est. 8 óra 50: Szórakoztató zene. 10 óra 45: Táncczene. **Prága.** 7 óra: Mandolin- és gitárhangverseny. 10 óra 15: Táncczene. **Stuttgart.** 8 óra: Szórakoztató zene. 10 óra: Dalest. 11 óra: Táncczene.

Az üzletek déli záróján
függesztése. A munkaügyi minis-
terum a Kereskedők Egyesülete ké-
relmére megengedte, hogy az au-
gusztus 15 és 16-án, csütörtökön és
pénteken tartandó országos vásár ide-
jén az összes temesvári üzletek déli
záróján nyitva tarthassanak.

Erdélyi román bankok fuziója
lozsvárról jelentik: Közgazdaság-
tanokban komolyan tartja magát a
hír, hogy a Banca Agrara és a
Banca Centrala, ez a két hatalmas er-
délyi román pénzügyi intézet, fuzionál. A
záróján pikantériája is van, mert
C. Oktávián, a Banca Agrara elnöke
gatoja jelenleg külföldön tartózkodik,
és az ő háta mögött akarják a
kai szempontból is sokat jelentő
ziót nyélbeütni.

Sport

Egyetlen mérkőzés lesz ma délután
Temesvárott. Délután hat órakor
Pátria-pályán a TAC méri össze
jét barátságos meccs keretében a
duk csapatával.

Tennisverseny Dettán. Három-
napig tartott a dettai tennisklub
rendezett verseny, amelyen román
versenyzőkön kívül jugoszláviai
niszerek is vettek részt. A férfi egy-
ven: Farkas Imre a dettai tennisklub
tagja lett első. Zipser (D) és
Schimmer (TAC) és Schimmer (TAC)
A női egyesben Beszliosa
(Jugoszlávia), valamint Hack és
Feiglne (Detta) előtt Soggyi Klári
a temesvári Politechnika tagja
győzött. A férfitárosban Farkas
Imre és László (Detta) győzött.
Hegyi-Weisz (Gyapjuipar) és
Watz-Papp (TAC) párok előtt
vegyes páros versenyben a Farkas
-Hack pár győzött a Farkas
László-Buehwald Margit de-
pár ellen. A verseny kitűnő rendezés
ért Jäger Mátyas elnököt illet-
ismerés, aki a versenyt követett nap-
mulatság keretében kiosztotta a
teseknek a díjakat.

Magyar győzelem Amerikában.
Enos Ayresből jelentik: A Ferene-
ros a magyar futballszövetség t-
rendelkezése ellenére Délamerikában
még két mérkőzést bonyolított le.
Fereneváros tegnap Buenos Ayres-
ben a Rancing-klub csapata ellen állott
és azt 2:1 (1:1) arányban legyőzte.
első mérkőzés alkalmával a Ferene-
ros a Rancing ellen ugyancsak
arányu győzelmet aratott.

Fölényes eredmény. Kolozsvárról
jelentik: A bécsi Wacker 10:0 arány-
ban győzött a kolozsvári KAC-
KMSC kombinált csapat ellen.
egész mérkőzés ideje alatt a Wacker
nyomasztó fölényben volt.

Háztető-javítást
olcsón és lelkiismeretesen végez
F. WINSAM
eternit- és cserépfedő
Józsefváros, Bem-u. 24. Csermák-ház.

Felhívjuk
az utazó közönség becses figyel-
mét az Oradeán levő
RIMANÓCZY-szállodára, mely
a város legkényelmesebb szállodái
közé tartozik és vendégeinek min-
den kényelmet biztosít. Kereske-
delmi utazók a rendes szobaárak-
ból 20%, gőzfürdő árainkból
50% kedvezményben részesülnek.
Rimanóczy-szálloda
igazgatósága

Közgazdaság

A temesvári tőzsde
rövidesen megkezdí működését a keres-
kedelmi kamara helyiségében

Temesvár, augusztus 15.

Bukarestben most készült el az ille-
tékes bizottság az áru és értéktőzsdék
felállításáról, azok működéséről és a
meglévő tőzsdék reorganizálásáról szó-
ló törvénytervezettel, amely kérdés a
parlament őszi ülészaka elé kerül. A
javaslat Temesvárt és a Bánságot kö-
zvetlenül érdeklő része az lesz, amely sz-
rint Temesvárott áru- és értéktőzsdét
állítanak fel. A törvény egyik érdekes
pontja az, hogy bár a tőzsdéknek tel-
jes autonómiájuk van, mégis az ille-
tékes kereskedelmi és iparkamara fen-
hétősága alá kerülnek, vagyis a tőz-
sdék és az illetékes kamarák között
függő viszony lesz. A temesvári áru
és értéktőzsde elhelyezésének kérdése
már foglalkoztatta az illetékes köröket
és az a terv alakult ki, hogy a tőzsdét

a kereskedelmi és iparkamara jelenleg
üresen álló souterrain helyiségében
helyezik el. Ezt a helyiséget erre a
célra átalakítják és berendezik. Fon-
tos fejezete a törvénytervezetnek a vá-
lasztott bíróságok kérdése. A tervezet
respektálja a már meglévő és a ma-
gyar uralom idején megalakult választ-
ott bíróságokat. A helyzet Temesvá-
rott egyáltalában nem változik, mert a
felállítandó temesvári áru és értéktőz-
sde mellett továbbra is a temesvári
Lloyd Társulat választott bírósága
működnék, legfeljebb arról lehet szó,
hogy azt kibővítik. Az áru- és értékt-
őzsde működésére az illetékes körök
már most minden előkészületet meg-
tesznek úgy, hogy az Temesvárott a
javaslat törvényerőre emelkedése
után azonnal megkezdí működését.

Kineveztek a Temesvári Bank új
igazgatóját. Néhány nap előtt megir-
tuk már, hogy tárgyalások folynak a
Temesvári Bank és Kereskedelmi Rész-
vénytársaság bel- és külföldi tőkeér-
dekeltségei között olyan irányban,
hogy kit nevezzenek ki a Szana
Zsigmond halálával megüresedett ve-
zérigazgatói állásra. Ugyanakkor be-
számoltunk arról is, hogy sikerült
Paximade Sándor személyében
megállapodni, a ki a Marmorosch és
Blank bukaresti bankház nagyváradi
fiókjának főnöke. Bukaresti jelentés
szerint tegnap délután megtörtént Pa-
ximade igazgató kinevezése és az ér-
dekeltek felek a vele kötött szerződést
már alá is írták.

Hová lett az ötödik szakasz? Buka-
restből jelentik: A Déli Hírlap is
megírta, hogy az új vámtarifatörvény
szentesített szövegéből az ötödik sza-
kasz hiányzik, amely a nagyipari vál-
alatok ellenőrzését teszi lehetővé. Az
ügyet a Curenul pattantotta ki. Ma d-
gearu Virgil ipari és kereskedelem-
ügyi miniszter holnap magához kéret-
te a sajtó képviselőit, akiknek felvilá-
gosítást nyújt az ötödik szakasznak a
szentesített törvényből való kifejejté-
sére vonatkozólag. Bukarestben nagy
érdeklődéssel várják a miniszter ki-
magyarázását.

Sztrájk az aradi Astra-gyárban.
Aradi tudósítónk telefonálja: Az aradi
Astra-gyár munkásai tegnap délben
sztrájkba léptek. A munkabeszüntetés
a kollektív szerződésre vonatkozó tá-
rgyalásokkal van összefüggésben. A
kollektív szerződés augusztus 6-án járt
le és a munkásság memorandumot
nyújtott át a gyár vezetőségének,
amelyben huszonöt százalékos béreme-
lést kér. A tegnapi munkabeszüntet-
téssel a tárgyalás siettetését akarta
elérni a munkásság. Amikor a mun-
kásság vezetőit megnyugtatták, hogy
a tárgyalások a rendes menetben
a folynak, ismét felvették a munkát. A
sztrájk mindössze egy óra hosszat tar-
tott.

Sót kell árusítani a trafikok-
ban. Nemrég megirtuk, hogy a
dohánytőzsdések között nagy meg-
ütőközést keltett, amiért félig töltött
Specialitate cigaretta dobozokat ad-
nak ki nekik, továbbá a kártyákból
hiányzik, egyes cigarettafajtákat nem
adják ki. Ezzel tetemes károsodás
érte őket. Most újabb meglepetésben
résztesítették a temesvári tőzsdéseket.
A monopollónök kényszerítette a
tőzsdéseket, hogy árudáikban ugy-
nevezett hygienikus és luksussót
árusítsanak. Az ilyenbe befektetett
pénz holttőke, mert ki vásárol tőz-
sdékben sót.

Próbírdetések

Igazi jósnő

Aki megmondja multját, jelenét és jövőjét, tanácsokkal szolgál, nem csalás, minden beteljesedik. Érdeklődők forduljanak bizalommal hozzám. Temesvár, Erzsébetváros, Posta utca 18. szám.

Diszkrét lakás!

Házasság

Férjhez menne

38 éves tisztességes gyermektelen egyasszony 150.000 lei értékű hománnyal 40-45 év körüli tisztességes, gyermektelen emberhez, kinek biztos állása van 45 ezer lei havi fizetéssel, esetleg jó iparozhoz, kinél a megélhetés biztosítva van. Cim a kiadóban. (4524)

Alkalmazás

Perfekt szobalány

azonnal felvétetik. Erzsébetváros, Haty-u. 27. a. (2333)

Allást keres

Főzni tudó mindenest

Állást keres kisebb családdhoz. Cim a kiadóban. (4009)

Szakképzett molnár

Alom kezelő vagy almolnári állást keres. Cim: Rittinger Lajos, Temesvár-Belváros, Szt. György-tér 4. (2427)

Adás-vétel

Új sarokház

Állattal kiadó vagy eladó. Cim: Ujki-oda, 12. u. 110. (4514)

Chevrolet teherautó

Állattal kiadó. Cim: Junginger, Gyár-áros, Kém utca 2. (4450)

Családi ház

Új szobás, konyhás, 300 □-öl telekkel, egy megélhetési üzlettel eladó. Cim: Ujzabodfal, Binder Mátyás, szemben műtrágyagyárral. (4540)

Élelmiszer- és gyümölcsös

Állattal forgalmas helyen jól bevezetve, családi okok miatt sürgősen eladó minden elfogadható árrban, havi tisztasági védelem 8-12.000 lei, biztos megélhetés. Ügynökök díjaztatnak. Cim a kiadóban. (4541)

Férfiruha

Állattal anyosan eladó. Megtekinthető d. u. -6-ig. Cim a kiadóban. (4543)

Zongora

Állattal écsi gyártmányu, keresztthurosz azonnal állattal csón eladó. Cim a kiadóban. (4536)

Kisebbs pénzszekrény

Állattal eladó. Bővebbet Jenőherceg-utca 14. állattal odrásznál. (4544)

Lakás

Irodának

Állattal alkalmas 2 szobát keresek, esetleg állattal albérletbe, mielőbbi beköltözésre. Fehér Olga hirdetési iroda, Dózsa-u. 7. állattal telefon 1900. (2331)

Modern lakást

Állattal 3-4 szobásat, I. vagy II. emeleten fő-állattal utvonalon október vagy novemberre állattal keresek. Cim a kiadóban. (4522)

Lakás

Állattal két szoba, konyha, éléskamra kiadó. állattal Blaskovits-telep, Hollósy-u. 14. (4517)

Két szobás

Állattal modern utcai labás 1.500 leiért kiadó. állattal Ujzabodfal, 16. u. Somogyi. (4538)

Három szobás lakás

Állattal teljesen modern kerestetik lehetőleg állattal új épületben szept. 1-ére. Telbisz, állattal Erzsébetváros, Ujlaki-u. 22. (4542)

Egy szobás lakás

Állattal földszintes 15 ére és egy egyszobás állattal pince lakás szept. 1-ére kiadó. Gyár-állattal város, Tej-u. 14. (4530)

A SZENVEDÉLY TŰZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A Déli Hírlap jogositott regényközlése

23 Folytatás

Bizalmas viszonyuk napról-napra szorosabbá vált. Nem is váratott sokat magára, hogy teljessé legyen. Mindez majdnem ösztönszerűen történt.

Ahogy a lelkük kinyílt egymásnak, úgy egymásba borultak érzéseik is.

Egy októberi reggelen, az öccse megint makazkodott, hogy magával cipelje Benitót Cadizba, mikor Amália így szólt férjéhez:

— Hát menj vele...

— Nem, — válaszolta Benito.

— Nos hát akarod, hogy mind a hárman menjünk?...

Még határozatabban, majdnem keményen ismételte:

— Nem! Nem!

Ez a hang elszomorította az asszonyt. Nem tett szemrehányást, de fölindulását, melyet Benito rossz kedvének igazságtalansága miatt érzett, nem tudta elrejtteni. Erre aztán felébredt benne jósa és felesége iránt érzett meleg vonzalom és őszinte, gyöngéd türelmessel csókoltá homlokán Amáliát.

Luisito egyedül ment el. Sietett, hogy oda érjen.

A kapu előtt emberesoport tolongott. Luisito közelebb ment és egy cédulára írva ezeket a szavakat olvasta: Rendőri parancsra zárva.

Mit akar ez jelenteni? Az ablakokban senki. Senki, aki valami magyarázatot adhatna; sem Ramon, sem a felesége, sem az öregasszony...

Concha azonban, aki a csoportosulásban ödögött, a kabát ujjánál fogva magával húzta.

— Majd én elmondom... Gyere utánam a sáncokra...

És futva elszaladt.

Mikor a fiu beérte, felkiáltott:

— Ah, milyen eset!... Te nem voltál ott tegnap este!... A fogadásoknál összeverekedtek a kakaók miatt.

Megjött a népörség. Fel volt forgatva az egész negyed!... És ma reggel megtiltották a gazdának, hogy kinyisson... Azt mondja, hogy a többi szatócok fizették meg a rendőrség embereit... Vége a viadaloknak... Megtiltották!... A gazda dühöng!... Beláthatod, ennyi költség után... Elhiszed, mi?

— Hát aztán?

— Én nem tudom, mi lesz... De mindenesetre a mai napom szabad...

— Oh, ez már szerecsse!
— Mit fogunk csinálni?
— Amit akarsz, Conchitám...
— No mond...
— Mit?
— Hát... először menjünk fagyaltozni?...

XVII.

Ramon kereskedelmi helyzete kritikussá vált. A sikerektől nekilendülve, pompás arénát építtetett, plüss függönyökkel és kipárnázott székekkel. Precíziós mérleget vásárolt, kalitkákat szerzett be, felfrissítette az anyagkészletét és berendezte a pincét. Mindezt valami váratlan segítség vagy közvetlen és gyümölcsöző fordulat nélkül kifizetni lehetetlen volt. Ha nincs kakas, nincs vendég. Beszóltak hozzá: — „Mikor lesz a legközelebbi viadal? — Nem tudom... majd... Várom az engedélyt”, — és elmentek, a soha viszont nem látásra. Másrészt az asztalos, a kárpos, az edény- és a borkereskedő, követelték számláiknak haladéktalan rendezését. Erre Tomasa előszedte a régi nótát. Kifejtette, hogy egy mód van még a balszerencse legyőzésére: táncok, főképen Estrellával. Ramon visszatúsította, vitatkozott, harcolt, aztán engedett.

A próbák megkezdődtek. Szerződtek két ballerínát. Ramon maga is segédkezett feleségének. Előhúzták a koffert, melyben régi kosztümje tíz év óta pihent, a kerek bársony kalap, a rövid zeke, a fekete gyöngyökkel himzett térdnadrág és a rojtos bőrkamásli.

Néhány nap múlva a hivatásos gyakorlás Ramon mogorvaságát eloszlatta. A kereszt ugrások forgataga mámorossá tette. Mindent elfelejtett. Ugyanakkor Estrellában is felébredt az energia és a lendület. Rendes nemtörődömsége eltűnt és a deszkákon újra felpezsdült. Olyan volt, mintha a castagnetták esattogásától életerejé újraébredt volna.

Inkognitójának szétfoslása izgatta a kíváncsiságot. Estrella! Micsoda! Hát ennek a Ramonnak a felesége volt az a híres táncosnő! Sok eadizi esodálta már őt Sevillában a Tavasz Ünnepe. És most rátaláltak a Sagasta-utcaiban.

Ramon a végszót modta feleségének a flamenca-ban.

Amint az asszony egy szekfü szarát harapdálva közeledett feléje, kezdte lassu körözéssel kerülgetni, mint a karvaly, mely zsákmányát igyekszik megigézni. Estrella, mintha nem izgatóná a dolog, tekintetével követte és mikor mögéje került, fejét egyik válláról, másikra hajtotta. Mikor a férfi a kört szorosabbra fogta, egy kanyarodással elsurrant, melytől sáljának rojtjai csillagalakban szétáruáltak és mikor üldözöbe vette, könnyed futással menekült és halkán, mosolyogva modta: „nem”. Mind a kettő duzzogott, s azután lassanként hivatgatni kezdték egymást. Végül az asszony megadta magát és a győzelem jeléül tette, hogy a férfi csuklyájával bebukolja.

Aztán a viszonzott szerelem kifejezésül ragyogó keringőt jártak.

Amit a hagyományos mozdulatokkal kifejeztek, azok valódi érzések voltak. Saját gyönyörűségükre, önmagukért és önmaguknak táncoltak. Az asszony, mert magával ragadta a tánc eszeveszett forgószela, a férfi, mert belemart a sóvárgás. És ezzel a szokatlan látványossággal szemben, a közönség is kivételes figyelmet tanúsított. Minden oldalról felkiáltások röppentek fel: „Olé! Éljen a karosu tested! Kapd el már azt a darázs derekát!... Rajta!... Csak szívesen!... A kiáltások felzúgtak, mert Ramon kört írva le, kétszer dobbantott lábával. „Szorítsd meg a madárkát!... jól szorítsd!... Olé! olé!...” Azok, akik nem kiabáltak, folytonosan mosolyogva mutogatták a fogaikat. Akik a terem végén voltak, székre álltak.

Benito az első sorban ült. Az öccse az éjjeli halászat előtt magával cipelte. Benito végül is, mikor megtudta, hogy az asszony ballerina volt, engedett. Látni akarta, meg akart győződni, meg akart gyógyulni. De most ott állt belezsibbadva a rémületbe. Ez az elgondolkodó, misztikus álmodozó, aki hozzá szokott a nagy vizek ringatásához, a végtelen horizonthoz, ott állt ebben a forró teremben, a vigalomnak, tűznek, vágynak ez előtt a bálvány előtt, képtelenül arra, hogy a vérenek parancsoljon és majdnem eszméletét veszítette.

(Folyt. köv.)

Különféle

2 üzlethelyiség

a Belváros legforgalmasabb utcájában, azonnal kiadó. Bővebbet: Scherter Ottónál, Belváros, Str Eminescu 6. (4479)

Üzlethelyiség

berendezéssel, esetleg borbélyüzletnek azonnalra kiadó. Utóbbinak megfelelő, mert közelében borbélyüzlet nincs. Esetleg szoba, konyha kamrás lakás rendelkezőre állhat. Blaskovits telep, (V) Geml-u 5. (4518)

Haszonbérbe

kiadó 56 hold kertészetre is alkalmas föld tanyával az ujmosnicai határban. Felvilágosítást ad az ujmosnicai szövetkezeti korcsmáros. (4512)

Vértes Gábor

„Libere de petrecere” igazolványa elveszett, megtalálja a lap kiadójában adja le. (4537)

Vendéglő

azonnal átadó. Cim: Dózsa-u. 29.

Legjobb fényképek

készülnek Fábrián-nál Józsefváros, Kosuth L.-u. 1. (4545)

Temesvár nevet mert örül a

RÓKKA

c. vicclapunk legújabb számának. Megjelenik pénteken délben.

ARA 6 LEI

Déli Hírlap

1929 AUGUSZTUS 16

LEGUJABB

V. ÉVF. 185. SZÁM

Nagyhangon vádol, de bizonyítani már képtelen a Tuka-per legujabb tanuja

Pozsony, augusztus 15.

(Tudósítónk telefonjelentése.) A Tuka-per tegnapi folytatásos tárgyalását Terebessy elnök reggel félkilenc órakor nyitotta meg. Az izgalmas részletekben bővelkedő tárgyaláson Kozá-Mateiov György lelkészt hallgatta ki a bíróság. Kozá-Mateiov előbb a Szlovák című lap felelős szerkesztője, később pedig a Szlovenszko Narodni című lap szerkesztője és kiadója volt, amely lap Tuka ellen a legélesebb támadásokat intézte.

Elnök kérdezi a tanut, hogy mit tud a vádlottak államellenes működéséről?

Tanu: A vádlottak Tukával élükön intenzív államellenes működést fejtettek ki és ezért el kell tüntetni a politikai élet porondjáról azt az embert, aki a legtöbbet ártott Szlovenszónak. Mindig vallottam, hogy Tuka a magyar irredentizmus szolgálatában állott és ma is ez a meggyőződésem.

Elnök felszólítja a tanut, hogy vallomását minden kommentár nélkül, csupán a tényekre alapítva adja elő. Mivel azonban a tanu több ízben ismételt elkalandozik a tárgytól, az elnök erélyesen figyelmezteti, hogy csupán a tények előadására szorítkozzék.

Kozá-Mateiov tanu: Nekem éppen annyi jogom van a tárgyaláson, amikor tanu vagyok, mint a védőknek és vallomásomat csupán a tényekre szorítkozva nem tudom elmondani.

Elnök: Van-e bizonyítéka arra, hogy Tuka a bécsi kémirodával összeköttetésben állott?

Tanu: Nincsen.

Elnök: Van-e tudomása arról, hogy Tuka a magyar irredentizmus szolgálatában állott?

Tanu: Egy ízben elmondta nekem Nancsin Agoston, a Szlovák szerkesztője, hogy egyik éjszaka felköltötték álmából és a pozsonyi Arany-szarvas szállodába hívták. Ott egy tiszt fogadta és azt mondotta, hogy Szlovenszót forradalmasítani kell. A tiszt előadása szerint a katonaságot és a csendőrséget Nagyszombatban kell majd összpontosítani és a Szlovenszko autonómiájának kivívására irányuló forradalomnak innen kell kiindulni. A tiszt nevére nem emlékszem, de azt hiszem, hogy Dubravecnek hívták. Erről a titkos éjszakai találko-

zásról később cikket is irtam a Szlovenszko Narodniban. Arról is hallottam, hogy a rodobranának titkos pénzalapja van, amelyet Tuka kezel. Hanák elmondta, hogy Tukának ő szokta hozni a pénzt a magyar irredentáktól. A magyar irredentizmusnak nagyon sok pénzébe került a szlovák autonomista mozgalom támogatása és ezért csehszlovák ötezer koronás bankjegyeket akartak hamisítani. Közben azonban kipattant a frankaf-

fér, amely megakadályozta őket abban, hogy Szlovenszót elárasszák a hamis pénzzel.

Nemesak Tuka, hanem Hlinka is kapott pénzt a forradalom céljára, amely után kimondták volna Szlovenszko elszakadását Csehszlovákiától.

Elnök: Tud-e arról, hogy Hanákot Klina pozsonyi rendőrkapitány küldte Budapestre?

Tanu: Erről nem tudok.

Ez forradalmi terv?

A tanu ezután elmondja, Csaderna bevallotta neki, hogy a Belánszky által kidolgozott forradalmi tervet ő vitte el Tukához, aki azonban azzal nem volt megelégedve és kijelentette, hogy Szlovenszko önállóságának kivívását csak francia és angol jóváhagyással lehet elérni.

Az elnök ezután egy magyar nyelvű okiratot olvas fel, amely szerint Szlovenszko a Dunamenti föderáció tagja lenne, önálló kormányzással, bírasko-

dással és katonasággal, amelynek feje a legfőbb tanácsok által választott elnök. Ezen elnök köteles az év nagy részét Szlovenszko fővárosában, Pozsonyban tölteni.

Elnök: Ez forradalmi terv? Mi ebben a forradalom?

Tanu: Még két tervezet készült, egy a belföldi és egy a külföld számára és ezek tartalmazznak forradalmi vonatkozásokat.

A kommunista nem akar belekeveredni

Elnök ezután szünetet rendelt el, majd folytatták Kozá-Mateiov kihallgatását. A tanu elmondta, hogy alapjában több cikk jelent meg a rodobranáról. A cikkeket egy Koren nevű kommunista írta. Egy ízben megkérdezte Korent, mit tud Tuka államellenes működéséről. Koren erre kijelentette, hogy a kommunista párt prágai központjának engedélye nélkül nem nyilatkozhatik.

Koren erre elutazott és visszatérve kijelentette, hogy részletes felvilágosítást nem adhat, mert a párt központi bizottsága nem akar belekeveredni ebbe az ügybe.

Elnök: Mondta ön Korennek, hogy adatokat gyűjt Tuka ellen, akinek tönkretételén dolgozik?

Tanu: Azt mondtam, hogy adatokat gyűjtök Tuka ellen, de nem mondtam, hogy tönkre akarom tenni.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 augusztus 15-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'40, 817. — Dollár 168' —, 168'20 — Hollandi for. 67'45 67'52 — Dinár 2'95, 2'96 $\frac{1}{2}$ — Francia frank 6'58 $\frac{1}{2}$, 6'60 — Olasz lira 8'80, 8'81 — Cseh kor. 4'98 $\frac{1}{2}$, 4'99 — Német márka 40'13, 40'15 — Osztr. schilling 23'72, 23'74 — Magy. pengő 29'40, 29'42 — Sv. frank 32'40, 32'42

Terményárak:

Buza 580, 590, nybuza 590, 600, tengeri 600, árpa 400, zab 420, rozs 420, korpá 290 lei száz kilónkiat. Répa kilója 11 lei.

Boriczky ügyész tesz több kérdést a tanuhoz és figyelmezteti arra, hogy a vizsgálóbíró előtt tett vallomása részben eltér mostani vallomásától.

Tanu: Akkor jobban emlékeztem minderre, de ma is fentartom akkori állításaimat.

Ügyész: Igaz-e, hogy Szomolányi egyszer megmutatta önnek a titkos leveleket, amelyeket a fegyverek összehátasánál használt?

Tanu: Igen.

Ügyész: Ön csak Tuka ellen, vagy mások ellen is indított támadást?

Tanu: Hlinka és Hodzsa ellen is akeiót indítottam.

A védők több kérdése után a bíróság a tanut megeskette vallomására, az len azonban a védelem semmiségi írászt jelentett be.

ÓRIÁSI ÓPIUMRAKTART LELEZTEK LE. Newyorkból jelentik: rendőrség tegnap a newyorki kikötőben egy titkos ópiumraktárt fedezett fel, amelyben negyedmillió dollár értékű ópium volt felhalmozva. Környelül egy tonna sulyu ópium volt, amelyet a raktár rendszeresen osztott szét tizenkét hírhedt ópiumbarlang között. A szenzációs lelettel kapcsolatban több letartóztatás történt.

RABLÓBANDA GARAZDÁLKODSA. Bukarestből jelentik: Napok óta újabb rablóbanda tartja izgalomban Soroca megye lakosságát. A bandita tegnap megállították az országúton egy autót, amelynek utasait teljesen kifosztották és azután sulyosan összeverték. Később egy másik országúton hasonlóan cselekedtek az arra járó autók utasaival. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a banditák kézrekerítése érdekében.

LIBERALIS TÁMADÁS. Bukarestből jelentik: A csendőrségi törvény végrehajtásával kapcsolatban a miniszterium két csendőralezredet és tizenkét őrnagyot nyugdíjazott az az indokolással, hogy számfeletti és szolgálatra alkalmatlanok. Ez az indokolással kapcsolatban a Viitorul éles támadást intéz a kormány ellen és azt állítja, hogy mind a tizen négy csendőrtörzstiszt regáti és azért helyezte őket a miniszterium nyugdíjba, hogy ezzel a csendőrség vezető állásait biztosítsa az erdélyiek számára.